

KÉPZŐMŰVÉSZETI SZEMLE.

A szeptemberi számunk képzőművészeti szemléje óta felmerült nevezetesebb művészeti jelenségek élén időrendileg is a *Képzőművészeti Társulat Szent Imre-emlékkiállítás*a áll, mely hazánk történelmének és egyháztörténelmének dicsőséges mozzanatait feltüntető műveket volt hivatva bemutatni. A nagyszerű cél, sajnos, csak töredékesen volt megvalósítható, nemcsak bizonyos elzárkózások, hanem a dolog természetében rejlő akadályok (pl. oltárképeknek helyükről el nem vihetése) miatt is. A látogatót a Múcsarnok lépcsőzetének felső lépcsőfokán *Kisfaludy-Strobl Zsigmond* Szent Imre-szobrának főalakja fogadta, melyen az ifjúi erő, áhítatba elmerültség és archaikus stilizálás oly szerencsésen olvadt egybe. A kezében lilomot tartó királyfi daliás alakja magas talpazatra állítva, mellékalakoktól környezve, Izabella főhercegasszony áldozatkészségéből elfoglalta már azóta végleges helyét a budai Horthy Miklós-köröndön, mint legszebb új művészi látnivalója fővárosunknak. A kifejező főalakhoz ugyancsak lelkiséget sugárzó, pompásan beállított, mégsem teátrális mellékalakok csatlakoznak. A jobboldali három: egy egyetemi diák, egy cserkészfiú s egy tanulóleányka a magyar intelligens ifjúság; a baloldali három: egy levente és két virágokat nyújtó parasztleány a nép fiatal-leányainak a Szent előtt hódolását fejezik ki. Áhítatosan feltekintő hódolásuk szoros egységbe kapcsolja őket a főalakkal, aki fenséges eszmevilágába elmerülve mintha tudomást sem venne róluk, mégis megihletője a tisztelgő csapatnak. A mellékalakok a realitás és eszményítés pompás egyesülései s diadalmasan nyomulnak az emlékezetbe. Csak a talpazat domborműve, mely Szent István országfelajánlását ábrázolja a Madonnának szent Imre jelenlétében, mutat bizonyos nyers, elnagyolt kivitel, kirívóan az egész mű finom együtteséből.

Belépve most már a Múcsarnokba, ott egyrészt művészetünk legkitűnőbb régibb neveivel, másrészt a jubiláris alkalomra készült új művek elég gazdag sorozatával találkoztunk. Az I. teremben láthattuk *Benczur Gyula* kardonjait a lipótvárosi bazilika mozaikképeihez. A dús dekoratív jelleg van általán rajtuk, de kettő (Kyrrie, Donna nobis pacem) bensőségével is kiválik. Ugyanezen mesternek történeti vázlatai közül a reneszánsz nagy mestereihez méltónak érezhettük Mátyás királyát, amint a pápai követet fogadja. *Roskovics Ignác*-nak itt kiállított Árpád házi alakjai részben kedélyes nyárspolgári, részben bágyadtan erőtlen jelenségek; szent

Imréje a különösképp nem sikerültek közül való. Ebben a teremben kapott helyet Kisfaludy-Strobl Zsigmondnak egy nagyon bensőséges, nemes Madonna szobra is (fából).

A II. teremben elsősorban *Székely Bertalan* Krisztus életéből merített, fenségesen szép falfestménytervezeteiben gyönyörködhattunk. Ezekhez képest *Lotz Károly*-nak ugyanezen témakörből merített, itt látható freskótervei felszínes hatásúak, annak bizonyágául, hogy a mester ennél a feladatnál nem volt igazán elemében. Nagy gyönyörűséget találhattunk itt *Hegedüs László* néhány képében. Legkiemelkedőbb közülük a Krisztus siratása, mely csupa áthatott, kitűnő kompozícióba foglalt alakjával, meleg színharmóniájával a korán elhunyt művésznek talán legbefejezetebb, legszerencsésebb alkotása. Freskószerű szent Györgyét hatásos egyszerűség, Feszületét drámai erő tünteti ki. *Mihalovits Miklós* Kereszt-hordozása kétségkívül hatásos, de igen kiszámított szerkesztésével már a hatásvadászásba átcsapó kép. *Merész Gyula* képei már méreteikkel és ragyogó színeikkel magukra vonták a szemlélő érdeklődését. Gyönyörű leánycsoport és áthatott főalak teszi szépségét *Mère Barat-t*, a leányifjúság pártfogóját ábrázoló képének; Szent Erzsébetjén a Szent alázata, másfelől a férj s a kolduscsoport csodalátása jut kitűnően kifejezésre. De tőle valók a jelen legnevezetesebb szent Imre-képei is: A veszprémi fogadó-omtétel, melynek különösen felső része (a Madonna) sikerült, továbbá a kiállítás nagy díját nyert Szent Imre-kép, ez a hatalmas méretű, ragyogó glorifikálás, melyen a hófehér lovon ülő királyfi, markolatánál keresztet formáló kardot mutatva föl, a vitézség és hit örök szövetségét nyújtja testamentumul nemzete felé. A kép színpompájával uralkodott a kiállításon, bár hatásosságában volt valami a vezércikk görögtüzes kápráztatásából. Szent Család-képén magyar parasztok hódolását ábrázolta szerencsésen.

A III. teremben voltak kiállítva *Lotz Károly*-nak a bazilika számára készült puttói, megannyi remek dekoratív alak, az ő gazdag formaszépségével. Itt függött *Deák Ebner Lajos* Húsvéti körmenete, a művésznek ez a reprezentatív műve, csupa lélekkiáradás, gyönyörű táji háttérrel. A terem szoborművei közül megemlíjtük *Siklody Lőrinc* Székely csegettyűs-ét, ezt a pompás genreképet és *ijj. Vastagh György*-nek A szent korona felajánlása c. jeles kompozícióját. *Ligeti Miklós* Krisztusa gyönyörű redővetésű ruházatban ihletett, sőt némiképp nem ideillően exaltált ábrázolat.

Szoborművek foglaltak helyet a IV. teremben is, így *Csiszér János* mélyhatású Feszülete, *Visnyovszky János* szárnyaló előadású Maria Immaculata-ja, *Horváth Géza* angyalcsoportja a bazilikából, e bájos puttók, a római San Pietro szenteltvíztartóinak angyalkáira emlékeztetők; *Damkö József* Páduai szent Antalja, ez a gyermek Jézus szeretetét valóban árasztó mű; Feszülete pedig komoran zord, tragikus erővel. *Ligeti Miklós* Krisztus sírbatételét nemes, bár túlságosan stilizált alakokból állította össze. Az

oszlopsorra függesztve itt voltak láthatók *Márton Ferenc*-nek a szegedi fogadalmi templom mozaikjai számára készült tervei, szinte torzító élességű profilok (en face csak a két fő apostol). Az V. teremben kiállított építészeti tervek között *Wälder Gyula* előkelő barokk tervezeteié az első hely.

A többi teremben láthatott művekből említendők *Tury Gyula* vázlatai a pannonhalmi oratórium számára készített nagy vásznaihoz (Szent István látogatása, A subiaciói csoda), melyekkel történeti festészetünk legértékesebb alkotásaihoz (Székely Bertalan) csatlakozik. *Moldován Béla* Szent Gellért vértanúsága c. képén a Szent és üldözőinek csoportjában a két világfelfogás ellentétét hatásosan érezteti. *Deák Ebner Lajos*-nak a bazilika számára készült Szentjei jellegzetes, lelket sugárzó fejek. A régebbi egyházi festészet vázlataiból gazdag, felbecsülhetetlen sorozatot kaptunk főképp *Lotz Károly* (Mátyás templomi stb.) tervezeteiből.

Az itt csak igen vázlatosan és hézagosan áttekinthetett kiállítás bizonyára nemcsak a látogató közönségre volt felemelő hatással, de egyik-másik mozzanatával művészeink lelkében is költögethette a hajlamot az Isten dicsőségére őszintén, bensőségesen alkotó művészet iránt.

A Szent Imre-ünnepségekkel kapcsolatban rendezte az *Árpádházi szentek modern egyházművészeti kiállítását* a *Nemzeti Szalon*. Itt már az új művek domináltak, melyek sorából ha van is kiemelendő, egészben a kiállítás mégsem volt valami örvendetes látvány, inkább annak a bizonyossága, hogy a vallásos érzés nem tartozik még mai művészetünk különösebb megihletői közé. *Bánáti Sverák József* képei (Szent Imre, Szent Erzsébet) Pinturicchio-freskókra emlékeztető sikerült régieskedéssel tündek ki; *Éber Sándor*-nak egy Boldog Margitot ábrázoló freskótanulmánya tűnt fel nemesen szép jellegével; *Glock Tivadar* a hivalgó élet, nyomorult halál és rettentő ítélet jeleneteit fogta triptichonba, mozgalmas, de primitív alakokkal; *Hollós Endre* jól komponált freskótervet nyújtott a kunok megtéréséről; *Klammer Mariska* az egyetemi templom pompás intérierjével szerzett elismerést; hangulatos munka *Mendlik Lajos*-nak Szent Margit a Nyulak szigetén c. akvarelje; meglepően színdús temperákat adott különböző műemlékeinkről *Mezey Ilus*. Nem váltotta be ezúttal a működése iránt előző képeivel oly derekasan támasztott várakozást *Miskolczy Ferenc*. Legnagyobb vászna is (Madonna az Árpádházi szentekkel) élettelen, üres munkálat volt. *Pándy Lajos* Szent Gellért vértanúságának jelenetét már a kis méretekkel is elejtette tulajdonképen; viszont *Szines Elemér* Boldog Margit-ján nem tudta kitölteni a nagy méreteket méltó alakokkal. *Pekáry István* ugyanily című képe a mézeskalácsosok festészetét idézte emlékünke. Voltak a képek közt, sajnos, egyenesen hisztériás mesterkéeltségek is, melyek inkább botránkoztattak jelenlétükkal.

A szoborművek közül *Damkó József* ülő Pázmány-szobra, továbbá *Horvai János* alkotásai (Madonna, Ecce Homo, Pietà), ezek a valóban nemes, finom, bensőséges művek érdemlik meg az első helyen említést.

oszlopsorra függesztve itt voltak láthatók *Márton Ferenc*-nek a szegedi fogadalmi templom mozaikjai számára készült tervei, szinte torzító éles-ségű profilok (en face csak a két fő apostol). Az V. teremben kiállított építészeti tervek között *Wälder Gyula* előkelő barokk tervezetei az első hely.

A többi teremben láthatott művekből említendők *Tury Gyula* vázlatai a pannonhalmi oratórium számára készített nagy vásznaihoz (Szent István látogatása, A subiacói csoda), melyekkel történeti festésztünk legértékesebb alkotásaihoz (Székely Bertalan) csatlakozik. *Moldován Béla* Szent Gellért vértanusága c. képén a Szent és üldözőinek csoportjában a két világfelfogás ellentétét hatásosan érezteti. *Dedk Ebner Lajos*-nak a bazilika számára készült Szentjei jellegzetes, lelket sugárzó fejek. A régebbi egyházi festészet vázlataiból gazdag, felbecsülhetetlen sorozatot kaptunk főképp *Lotz Károly* (Mátyás templomi stb.) tervezeteiből.

Az itt csak igen vázlatosan és hézagosan áttekinthetett kiállítás bizonyára nemcsak a látogató közönségre volt felemelő hatással, de egyik-másik mozzanatával művészeink lelkében is költögethette a hajlamot az Isten dicsőségére őszintén, bensőségesen alkotó művészet iránt.

A Szent Imre-ünnepségekkel kapcsolatban rendezte az *Árpádházi szentek modern egyházművészeti kiállítását* a *Nemzeti Szalon*. Itt már az új művek domináltak, melyek sorából ha van is kiemelendő, egészben a kiállítás mégsem volt valami örvendetes látvány, inkább annak a bizony-sága, hogy a vallásos érzés nem tartozik még mai művészetünk különö-sebb megihletői közé. *Bánáti Sverák József* képei (Szent Imre, Szent Erzsébet) Pinturicchio-freskókra emlékeztető sikerült régieskedéssel tündek ki; *Éber Sándor*-nak egy Boldog Margitot ábrázoló freskótanulmánya tűnt fel nemesen szép jellegével; *Glock Tivadar* a hivalgó élet, nyomorult halál és rettentő ítélet jeleneteit fogta triptichonba, mozgalmas, de primitív alakokkal; *Hollós Endre* jól komponált freskótervet nyújtott a kunok megtéréséről; *Klammer Mariska* az egyetemi templom pompás intériur-jével szerzett elismerést; hangulatos munka *Mendlik Lajos*-nak Szent Margit a Nyulak szigetén c. akvarelje; meglepően színdús temperákat adott különböző műemlékeinkről *Mezey Ilus*. Nem váltotta be ezúttal a működése iránt előző képeivel oly derekasan támasztott várakozást *Miskolczy Ferenc*. Legnagyobb vászna is (Madonna az Árpádházi szentekkel) élettelen, üres munkálat volt. *Pándy Lajos* Szent Gellért vértanuságának jelenetét már a kis méretekkkel is elejtette tulajdonképen; viszont *Szines Elemér* Boldog Margit-ján nem tudta kitölteni a nagy méreteket méltó alakokkal. *Pekáry István* ugyanily című képe a mézeskalácsosok festészetét idézte emlékünke. Voltak a képek közt, sajnos, egyenesen hisztériás mesterkéltségek is, melyek inkább botránkoztattak jelenlétükkel.

A szoborművek közül *Damkó József* ülő Pázmány-szobra, továbbá *Horvai János* alkotásai (Madonna, Ecce Homo, Pietà), ezek a valóban nemes, finom, bensőséges művek érdemlik meg az első helyen említést.

detes élményünk volt. Az egyik *Némay Ferenc* portréi, a másik *Rajki József* égetett szobrocskái. Némaynak különösen a női portréi sikerültek; ezekben szerencsésen tud egyidejűleg finom és jellemző lenni. Férfiportréi valahogy külsőlegesebbek, bár színvonaluk ezeknek is megvan. *Rajki József*, az egyszerű paraszti autodidakta, orosházi embereket alakított agyagfiguráiban. Darabjai nem egyforma értékűek, de néhány (Bámészkodó, Kenyérszelő s különösen a Jár a baba) elismerést érdemlnek s reményt keltők továbbfejlődését illetőleg. E tárlat többi kollekciós kiállítójáról korai volna még jellemzést adni. Kár volt nekik ilyen gyűjteményes kiállításra már is alkalmat adni. Így aztán egy-egy elfogadható képük számára maguk csinálnak kedvezőtlen környezetet, mely a tűrhetőbbet a maguk fejletlenségének árnyékába állítja.

Az *Ernszt-Múzeum* is szerepelt az őszi művészeti évadban két kiállítással. Az elsőn feltűntek *Kirchner Jenő* vízfestményei, köztük néhány jó távlatú tájkép (Dunai vidékek) és sikerült akt is, bár még viaskodó színek mellett. Két termet *Csontváry-Kosztka* festményei töltöttek be. Ezekben bizony a primitívség legyőzi a festőiséget; s akárhány köztük oly sivár felfogású (a nagyobb vásznak közt is), hogy inkább a didaktikai szemléltető ábrákra emlékeztetnek. A többi kiállítója ennek a 114. számú kiállításnak kezdetlegességével a tájékán sem jár azoknak az érdemeknek, amelyekkel a katalógus ügybuzgóan elhalmozza őket.

A Munkácsy-céh rendezte másik kiállításán az Ernszt-Múzeumnak *Zádor István* egy pompás női portréval tanuskodott művészete biztosságáról (Piros pelerin); *Márkus Imre* kitűnő légerspektívában helyezi el jeleneteit (Krumpligyűjtés, Kültelki ebéd). Friss közvetlenségével állít meg *Emőd Aurél* Balkonjelenete; *Székely-Kovács Olga* hamvas üdeségű gyermekportrét állított ki. *Vass Elemér* rivierai képe az azur színek megragadóan szép visszaadása. A súlyos nevek közül: *Glatz Oszkár* néhány parasztportréval (nők) bizonyult ismét java művészeink közül valónak; *Szüle Péter* ceglédi parasztnő egyike a legkitűnőbb paraszti jellemfejeknek, a sunyi, titkolódzó fajtából; *Feszy Masa* női arcképei azonban nagyon elstilizáltak. A tárlat többi neves résztvevője (Márk, Csók stb.) ismert modorának kifejtése mellett sem nyújtott új, emlékezetes élményeket.

Az őszi művészi szezon legnevezetesebb eseménye azonban a Képzőművészeti Társulatnak a Múcsarnokban rendezett *őszi tárlata* volt. Bevezetésekül néhai *Ipolyi Arnold*nak Nagyváradról átmentett, jórészt archeológiai jellegű gyűjteménye szolgált, mely a két első termet egészen betöltötte. A XIII—XVIII. századokból származó festményeken, szobrokon, egyházművészeti tárgyakon kívül gyönyörű gobelinek és szőnyegek is voltak itt láthatók. A régi századok formakereséséről tanuskodó, inkább csak iskoladarabok közt mint ragyogó központ foglalt helyet *Ipolyinak Benczur Gyula* festette előkelő arcképe; a második teremben pedig a gyűjteményt a gyűjtő jelenéhez *Aggházy Gyulának* egy képe (*Ipolyi* a régi Múcsarnokban köszönti *Munkácsyt*) kapcsolta. A tárlat modern része meg-

annyi kollektív kiállításból tevődött össze, melyek közül a festészeti részben a legnagyobb arányú s hatásában is a legmélyebb Zombory Lajos-nak mintegy másfélszáz darabot számláló gyűjteményes kiállítása volt. Zombory, előbb Münchenben Zügel, a híres állatfestő tanítványa, majd itthon a szolnoki művésziskola egyik alapítója, a magyar Alföld és népeletének legkitűnőbb ábrázolói közül való. Alighanem fénykorát jelentik azok a kisebb méretű remek, melyek bevégzett tökéletességükben Petőfi leíró remekeinek abszolút művészetét idézik fel pendantul az emlékezetbe. Ilyenek az Igás lovak (2), Tehenek az országúton (26), Hazafelé (35), Ökrök a jászolnál (51), Pityópart (62), Jéghordás (80), — hogy legalább néhányat említsünk közülük. De itt volt reprezentatív nagy vászna is, a Magyar gulya, a legjobb képek egyike a témakörből, melyen az előtéri csoport monumentális plasztikája oly mesterien egyesül a nagytávlatú háttér erdei és tanyai motivumaival, a diszkrét színharmónia a hamisítatlan magyar zamattal. Említett kis remekeit Zombory aztán többször variálta, nagy méretekre is átvitte, de nem mondhatnók, hogy fajsúlyukat is megőrizve. Ezek a későbbi másolatokon, variációkon, valamint az újabb önálló kompozíciókon is valahogy megcsökkentnek érezzük létezésüket, van bennük valami színpadi díszletszerű, ami bizonyos szét hulló tarkaságban is kifejezésre jut. Vannak azonban ebből az új természetből is kiemelendők, így a Tiszamenti zsandárok, Búcsúsok a kompon, Tehenek az ártérben, Magyar bika. Kevesebb gyönyörűséget nyújtanak történeti jelenetei s állatkerti tanulmányokból fejlesztett fantasztikus állatjelenetei. Még sikerültebbek ezeknél katonai jelenetei, bár itt sincs igazán elemében. Zombory Lajos a fentjelzett értelemben s java alkotásaival egyik halhatatlan érdemű tagja a magyar művészet történetének.

Másik nagy élménye a kiállításnak a szobrászati részben kínálkózott: Pásztor János-nak eddigi, úgyszólván teljes életművét felölelő kollektívában. Tiszta, nemes művészet a Pásztor Jánosé, mely az élethűségnek és formaszépségnek ép úgy szövetsége, mint a jeles kompozíciónak és a formából kisugárzó lelkiéletnek. Mintegy 60 kiállított darabjából itt csak a művészete csúcspontjait jelölőket említhetjük. Szférák zenéje c. kisebb márványa a felfelé sóvárgásnak szinte zengő bensőszerű kifejezése (a hasonló témájú gipsz már kevesebbet fejez ki). A hősi emlékmű mellékalakjául szánt Áldás c. csoport (anya két gyermekével) az anyai boldogságnak sugárzó, feledhetlenül szép, egész szobrászatunk természetében párját ritkító kifejezése. Az előzőtt c. aktja, a női védtelenség megindítóan finom kifejezése a legtökéletesebb magyar szobrok egyike. Őserő árad a két révész életnagyságú bronzszobrából; Pihenő kubikosa az életbe belefáradtság megrendítő s egyben mégis oly fenséges kifejezése. Varrónőjénél alig lehetne tökéletesebb impresszionista közvetlenséget belevinni a szobrászatba. Mesteri portréjei közt különös báj ömlik el gyermekfejein; Búcsúzkodása pedig, ez az alighanem legnépszerűbb alkotása, a megindultság nagyszerű éreztetésével öreg és ifjú alakjában egyaránt, valóban egy

parasztregénnyel fölérő mű. Művészetét tökéletességében ragyogtatják mind síremléktervezetei, melyek közt a Lotz Károlyé a legújabb, mind hősiemlék-kompozíciói. Egyik-másik művén (így Megtérés c., Greguss-díjat nyert csoportozatán és székesfehérvári hősiemlékművén) a klasszicizáló formák és szerkesztések feltűnően jelentkeznek. De az ő művészete a formatökélyen kívül a lelki élet gazdaságát is árasztja, ami biztosító záloga annak, hogy oly mély hatásokat nyújtó művészete sohasem fog modorosságban megfenekleni.

Tájképfestőnk, *Major Jenő* műveiből a téli motívumúak átlag a legsikerültebbek (Téli naplement, Behavazott mély út s különösképp: a Téli napsütés). Dunai tájai közt is van néhány mélyen hangulatos. *Kampis János* kollekciójában az arcképek sablonos, élettelen jelenségek, még a Glattfelder püspökről festett nagyszabású portré is (mellékalakkal s a szegedi fogadalmi templom képével). Jobbak némely genreképei, melyeken olykor freskószerű monumentalításra sikeresen törekszik (Delelő, Haza a nyájjal, Párás reggel). *Knopp Imre* művészetének teljét rokokó képeinek sokkal inkább jelzi Anyai csók című remeke, a 4—5 éves fiacskájával csokolózó fiatal parasztmama képe, hatásos világítású intérieurjében a parasztszobának. Az intérieur különben más képein is erős oldala s vannak sikerült arcképei is (Jakabfalvy Judit). *Horváth Béla* tájképgyűjteményében is a téli témájúaké az elsőség (budai hegyekből vett motívumok). Tájképi gyűjtemény a *Sárdi Brutusé* is, aki viszont a tavaszi és nyári hangulatok visszaadásában otthonos, egész a remeklépig (Tavaszi hangulat, Eső után, Napsütés, Erdőszéle, Tavasz, Nyár, Repcevetés stb.), melyek mellett azonban Téli napsütés c. kiténő képe is méltán említendő. Java képeiből a közvetlen, üde előadás szinte a helyek illatával csap elő. *Aradi Edvi Illés* gyűjteményes kiállítása (tájképek, intérieurök, csendéletek) becsületes tudás mellett is kevésbé tesz a vászonra varázsolt élet benyomását. Általán merevebbet, költőietlenebbet nyújt, mint a tárlat többi tájfestői. Legjobbak még csendéletei.

* * *

Jelen szemlénket egy szép új szobor méltatásával kezdtük s most ugyancsak egy szép új szobrunkra való rámutatással végezzük. Gróf Zichy Nándornak most felállított emlékszobra ez, Orbán Antal műve, mellyel a magyar katolikus közéletnek e halhatatlan, messi századokba bevilágító vezéralakja, egykor e folyóirat írógárdájának is dísze, valóban méltó módon nyert művészi megőrkítést. A szónokló főalak arcával, taglejtéseivel felfelé szárnyaló, hitében gyökerező eszmevilága és szívjósága ép olyan tökéletesen ki van fejezve, mint a két mellékalak által megjelenítve Zichy Nándorhoz való viszonyában az a két társadalmi réteg, mely a megdicsőültnek leghívebb szövetségestársa volt: katolikus papságunk és a magyar gazdálkodó nép. Annak képviselőjében Molnár János apát rak lábaihoz ihletes lelkesültséggel koszorút, mely nyilván azért felezett,

mert a másik fele épen a nyujtót, leghívebb harcostársát illeti. Molnár apát alakjának e szoborműbe behozása szerencsés, indokolt gondolat volt, mely gyönyörű megoldást is nyert. Így legalább az ő emlékét is méltó szobor őrzi. A mögötte álló magyar gazda a lehajtott zászlóval gyönyörű, színmagyar kifejezése annak az emlékező hálának, mely az általa képviselt őserejű rétegben a fenkölt lelkű főúr iránt elevenen él. A Zichy Nándor-szobor a maga nemében épen olyan sikerült, mint a budai oldal Szent Imre-szobra. E két művel Budapest igazán derekas lépéseket tett előre abban az irányban, hogy a szép szobrok városa is legyen. Hogy a két szobormű egyben a katolikus szellem gyönyörű kifejeződése is, különös örömeinkre lehet. Ilykép nemcsak mint szép műalkotásokra tekinthetünk fel rájuk, hanem mint ég felé szárnyaló ígéretekre is, melyek a katolikus szellemnek a lelkekben és közéletben egyre diadalmasabb megtestesülését jósolják. Éljen Szent Imre szelleme ifjainkban, Zichy Nándoré férfiainkban s akkor Magyarországot a poklok kapui sem fogják megdönteni!

Temesi Pál.